

Список використаних джерел.

1. Краус Н. М. Венчурне інвестування як пріоритетний напрям інноваційного розвитку економіки країни [Текст] / Н. М. Краус, Я. О. Копиця // Економічний простір. – 2013. – № 74. – С. 112-121.

2. Стариченко О. Особливості та можливості венчурних інвестиційних фондів в Україні інформаційно-аналітичний портал Українського агентства фінансового розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ufin.com.ua/analit_mat/rzp/195.html

Пелипань Тетяна,
студентка

Дворник Інна,

к.е.н., старший викладач кафедри аграрної економіки
ВП НУБІП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
м.Ніжин

ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ ДОХОДІВ НАСЕЛЕННЯ

Диференціація доходів населення – важливий елемент внутрішньої політики держави, визначається розвитком продуктивних сил і виробничих відносин, залежить від економічних, демографічних і соціальних чинників.

Чинник нерівності у розподілі матеріальних благ здавна належав до основних, які можуть призвести до соціально-економічної дестабілізації. Процес формування інформаційного суспільства, економіки знань характеризується зміною вартості ресурсів у економічній діяльності. Визначальною складовою економічного зростання стає людський фактор, який втілює творчий потенціал, професійно-кваліфікаційні навички, унікальні знання та здібності. У таких умовах виникають об'єктивні засади формування нерівності у матеріальних статках.

Помірна нерівність у доходах дає позитивний ефект у частині інтенсифікації трудових зусиль, професійного розвитку. Але надмірна майнова поляризація населення зумовлює економічну депривацію частини населення, соціальну напруженість. Більше того, фактор надмірної нерівності у доходах може призвести до формування так званого «соціального дна» – укр. бідних верств населення, низхідна мобільність яких формує феномен соціального виключення.

Особливо загрозливим для надмірної диференціації доходів населення є тінізація економічної діяльності, корупційні зловживання, лобізм, що не пов'язані з механізмом «чесної» конкуренції на ринку.

Актуальною проблема нерівномірного розподілу доходів населення є і в Україні. Її активно досліджують Ю. Архангельський, О. Бабак, Г. Волинський, А. Гвелесіані, С. Злупко, Е. Лібанова, І. Луніна, І. Малий, В. Новіков, С. Панчишин, І. Тивончук, Н. Холод та інші.

Основною інформаційною базою для комплексного дослідження рівня матеріального добробуту різних соціальних груп населення є дані вибіркового обстеження умов життя домогосподарств, які об'єктивно відображають вплив на

життєвий рівень домогосподарств (сімей) багатьох процесів соціально-економічного розвитку України.

Вибіркове обстеження умов життя домогосподарств здійснюється на постійній основі, базується на загальноприйнятих міжнародних стандартах і відповідає сучасній соціо-демографічній та економічній ситуації в Україні.

Проведемо аналіз диференціації доходів сільського і міського населення, відповідно до даних Державної служби статистики України. Результати відобразимо за допомогою кривих Лоренца (рис. 1, рис. 2).

З даних графіків можна зробити висновок, що грошові доходи населення в селі та в місті по окремих групах майже не відрізняються. Однозначно сказати, що диференціація грошових доходів міського населення суттєво перевищує даний показник для сільського не можна, адже по деяких групах відсоток доходів у селян більший, ніж в міщан. Проте різниця у формуванні доходів більш помітна для часток з вищим рівнем доходів, зокрема загальних.

Найпопулярнішим показником економічної нерівності є коефіцієнт Джині для доходів домогосподарств, що приймає значення між 0 і 1, де 0 означає абсолютну рівність (величина приймає лише одне значення), а 1 позначає повну нерівність.

Відповідно до даних Державної служби статистики України коефіцієнт Джині для міського населення становить 0,258, а для сільського населення становить 0,241. Таким чином, доходи сільського населення сформовані більш рівномірно.

Підтвердженням цього є те, що співвідношення грошових доходів найбільш та найменш забезпечених 10% населення міських поселень становить 5,2, а сільської місцевості – 4,8.

Маючи такі оптимістичні результати щодо коефіцієнту Джині, Україна очолила рейтинг країн, в яких фіксується найменший розрив між бідними і багатими громадянами. Такі результати дослідження «Індексу нерівності» повідомляє TheGuardian. Зокрема, дослідження проходило в 140 країнах світу. Отже, використовуючи останні дані Світового банку, дослідники визначили, що Південна Африка, Намібія і Гаїті є одними з найбільш нерівних країн з точки зору розподілу доходів. У той же час Україну, Словенію і Норвегію відносять до найбільш рівноправних націй світі.

Однак оцінка нерівності далеко не однозначна, якщо не зосереджуватися виключно на фінансовій нерівності, а оцінювати і рівень життя, то результат буде відрізнятися.

Наприклад, за результатами Всесвітньої доповіді про щастя 2017 (WorldHappinessReport 2017), заснованої на показниках ВВП на душу населення, рівень соціальної підтримки, очікуваної тривалості життя, свободи громадян приймати життєво важливі рішення, щедрості і відношенню до корупції, Україна займає 132-е місце зі 155.

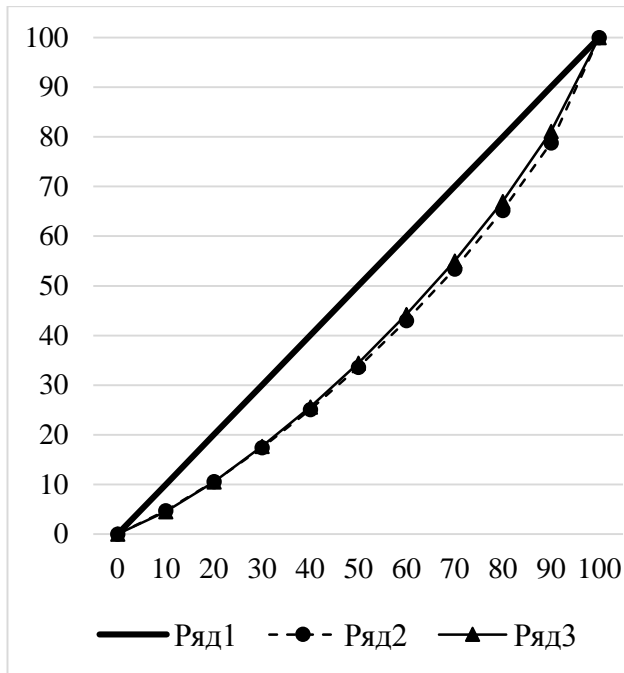

Рис. 1. Розподіл загальних доходів за групами населення (Ряд 1 – лінія рівномірного розподілу, Ряд 2 – крива Лоренца для міського населення, Ряд 3 – крива Лоренца для сільського населення)

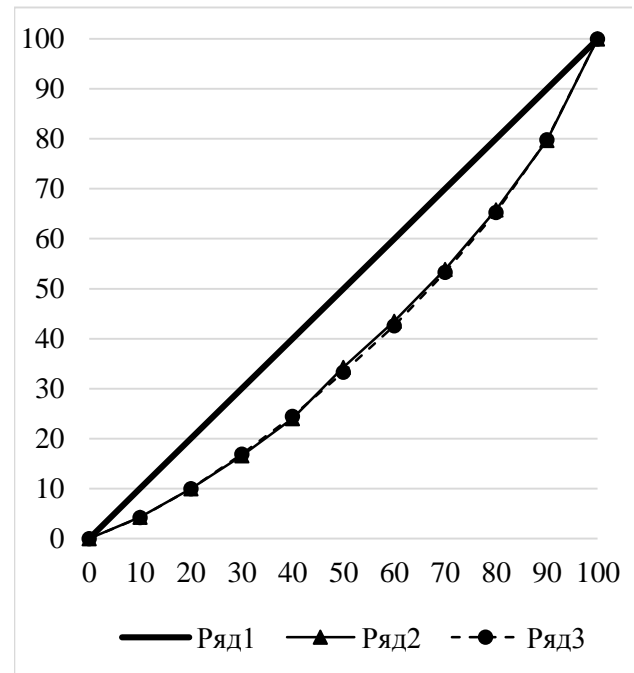

Рис. 2. Розподіл грошових доходів за групами населення (Ряд 1 – лінія рівномірного розподілу, Ряд 2 – крива Лоренца для сільського населення, Ряд 3 – крива Лоренца для міського населення)

Тому українці та вітчизняні експерти переконані – статистичні дані є не зовсім об'єктивними, адже реально українське суспільство дуже багатозарове. За даними Елли Лібанової, директора Інституту демографії та соціальних досліджень НАН України ім. М.В. Птухи, доходи 10% найбагатших і 10% найбідніших українців з урахуванням тінювих доходів відрізняються в 40 разів.

Економісти стверджують, що така ситуація обумовлена, по-перше, низькою якістю вітчизняних статистичних даних про доходи найбагатших і найбідніших верств населення, на яких власне і ґрунтуються оцінки міжнародних інституцій. Іншими словами, значна частка тінювої економіки не враховується в розрахунках і тому спотворює реальну картину. По-друге, в Україні між багатими людьми (яких мало) і бідними (яких багато) практично відсутній середній клас, який би врівноважував ситуацію, якщо не математично, то хоча б на рівні відчуттів.

Саме ця нерівність в умовах відсутності системи "соціальних ліфтів" є головною причиною міграції працездатного населення з України. Таким чином, отримані результати дослідження свідчать, що під час формування пріоритетів соціально-економічної політики держави необхідно орієнтуватися на показники нерівності у розподілі доходів із урахуванням їх тінювої компоненти. Ігнорування цієї проблеми лише поглиблюватиме соціальну та політичну нестабільність у суспільстві.

Список використаних джерел

1. Витрати і ресурси домогосподарств в Україні у 2017 році [Статистичний збірник] частина 1 Київ 2018 с 279-281.

2. Гуцан Т.Г. Аналіз матеріальної складової рівня життя населення та особливості її регулювання в національній економіці // Бізнес-інформ. – 2013. – № 7. – С. 192-196.

3. Практикум зі статистики: Навчальний посібник / А.В. Сидорова, Г.В. Анісімова, Л.О. Масич, Л.Л. Шамілева та інші. - Донецьк: Каштан, 2014. – 284 с. (вид. 2-ге, перероб. та доповн.).

Петришин Людмила

д.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування

Шільберг Ганна

студентка

Львівський національний аграрний університет

м. Дубляни

Україна

ВПЛИВ СЕРЕДОВИЩА НА ЕКОНОМІЧНУ ПОВЕДІНКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Вітчизняні сільськогосподарські підприємства реалізують свою діяльність на агропродовольчому ринку, який є складовою світового ринку товарів і послуг, оскільки країна є однією з країн-членів СОТ, що вимагає від неї виконання її вимог. Вони включені також в систему економічних відносин всередині країн-членів Європейського Союзу, а також країн-членів Митного союзу, оскільки Україна поки що не денонсувала дію відповідних договорів. Крім того, наша країна активно налагоджує двостороннє співробітництво з багатьма країнами світу, однією з найважливіших складових якого є співробітництво в агропродовольчій сфері, зокрема в сільському господарстві[1].

Можна виділити основні особливості сільськогосподарського виробництва, які мають безпосередній вплив на економічну поведінку підприємств:

- 1.Залучення землі до виробничих чинників
- 2.Тісний взаємозв'язок виробництва з природними процесами
- 3.Сезонний характер виробництва
- 4.Велика залежність від кредитів
- 5.Нестійкість виробництва
- 6.Диверсифіковане виробництво
- 7.Традиційність видів продукції
- 8.Різноманіття організаційно-правових форм підприємств

Комплексний характер дії міжнародних чинників на економічну поведінку вітчизняних сільськогосподарських підприємств проявляється насамперед в тому, що динаміка цін на їхню продукцію є найтіснішим чином пов'язаною з динамікою цін на продукцію рослинництва і тваринництва на світовому ринку[2]. Якщо кон'юнктура світового ринку одного чи кількох, чи навіть усіх видів продукції сільського господарства змінюється у сторону зростання (чи, навпаки, зниження), через досить невеликий проміжок часу вона знаходить своє продовження на вітчизняному агропродовольчому ринку. Оскільки тенденції на